

PREMI **COSTA** 2015 AL MILLOR LLIBRE DE L'ANY

bam
bú

L'ARBRE de les MENTIDES

FRANCES HARDINGE

Il·lustracions de

CHRIS RIDDELL

Traducció d'Albert Torrecasana

Editorial Bambú
és un segell d'Editorial Casals, SA

Títol original: *The Lie Tree*

Publicat per acord amb Macmillan Children's Books.

© 2015, Frances Hardinge, pel text
© 2016, Chris Riddell, per totes les il·lustracions
© 2017, Albert Torrecasana Flotats, per la traducció
© 2017, Editorial Casals, SA, per aquesta edició
Casp, 79 – 08013 Barcelona
Tel.: 902 107 007
editorialbambu.com
bambulector.com

Disseny de la col·lecció: Miquel Puig

Segona edició: juny de 2017
ISBN: 978-84-8343-504-5
Dipòsit legal: B-3238-2017
Printed in Spain
Imprès a Anzos, SL
Fuenlabrada (Madrid)

Amb el suport de

Generalitat de Catalunya
**Departament
de Cultura**

Qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra només pot ser realitzada amb l'autorització dels seus titulars, llevat d'excepció prevista per la llei. Adreceu-vos a CEDRO (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar fragments d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 45).

I EXILIATS

El vaixell es movia amb un ritme implacable i nauseabund, com algú que mastegués amb una dent podrida. Les illes, que tot just s'albiraven a través de la boira, també semblaven dents, va pensar la Faith. Però no pas dents boniques i blanques com els penya-segats de Dover, sinó dents corcades i esquerdades que sobresortien tortes enmig de l'onatge del mar gris i encrespat. El vaixell correu esbufegava amb determinació mentre s'obria pas entre les onades, untant el cel de fum.

—Àguila pescadora —va dir la Faith, fent petar les dents, i va assenyalar amb el dit.

El seu germà de sis anys, en Howard, es va girar massa a poc a poc i el cos esblanqueït del gran ocell, amb unes ales amb la vora fosca, es va esvair en la boira. La Faith va fer una ganyota mentre el seu germà li canviava de postura a la falda. Com a mínim ja no demanava la mainadera.

–És allà on anem? –va preguntar en Howard, afinant els ulls cap a les illes fantasmagòriques de més endavant.

–Sí, How. –La pluja batia contra el sostre prim de fusta que tenien a sobre. El vent fred penetrava des de la coberta i pessigava la cara de la Faith.

Malgrat l'enrenou del voltant, la Faith estava convençuda que sentia uns sorolls esmorteïts provinents de la caixa on seia. Xerrics de moviment, fregaments d'escates lliscadisses. La Faith patia per la petita serp ratera mandarina del pare que hi havia dins, afeblida pel fred, cargolant-se i descargolant-se una vegada i una altra, espantada per cada inclinació de la coberta.

Darrere la Faith, les veus estentòries competien amb la xiscladissa de les gavines i amb el *fit-fit-fit* de les enormes pales de la nau. Com que la pluja no amainava, tothom maldava per trobar lloc a la petita zona arrecerada de popa. Hi havia prou espai per al passatge, però no pas per als baguls. La mare de la Faith, la Myrtle, s'escarrassava de valent per reclamar una part considerable de l'espai per a l'equipatge de la seva família, i la veritat és que hi tenia força traça.

La Faith va donar una ullada per damunt l'espatlla i va veure la Myrtle que movia els braços com una directora d'orquestra, mentre dos mariners traginaven els baguls i les caixes dels Sunderly. Aquell dia, la Myrtle estava pàl·lida de cansament i anava embolicada amb mantellines fins a la barbata. Tot i així, com era habitual, la seva veu destacava enmig i per damunt de totes les altres, càlida, melosa i descarada, posseïdora de la confiança que una dona atractiva diposita en la cavallerositat indefensa dels altres.

–Gràcies, aquí, aquí mateix... Ui, sí que em sap greu, això que em dieu, però no s’hi pot fer res... En aquest costat, si em feu el favor... Ui, doncs a mi em sembla molt consistent, la vostra caixa... Els documents i els projectes del meu marit no suportaran aquest temps... El reverend Erasmus Sunderly, el famós naturalista... Oh, sou molt amable! Celebro que no us sàpiga greu...

Més enllà de la Myrtle hi havia l’oncle Miles, cara-rodó, fent una becaina al seient, tranquil i despreocupat com un gosset en una catifa. La mirada de la Faith el va deixar enrere i es va posar en la figura alta i silenciosa que hi havia més enllà: el pare de la Faith, amb el seu abric negre de prelat i un barret d’ala ampla que li ocultava el front ample i el nas aguilenc.

A la Faith, el pare sempre li inspirava un respecte reverent. Fins i tot ara que contemplava l’horitzó grisenc amb aquell esguard impertorbable de basilisc, distanciant-se del ruixat fred, del tuf de sentina i de fum del carbó, i de la ignomínia derivada de les discussions i les disputes per trobar lloc. Gairebé cada setmana, ella veia més sovint el pare al púlpit que no a casa, i per això ara se li feia estrany mirar en aquella direcció i veure’l assegut. La Faith va sentir una fiblada de compassió. El pare era fora del seu element: un lleó en un número de circ assotat per la pluja.

Seguint les ordres de la Myrtle, la Faith seia a la caixa més voluminosa de la família per evitar que se l’enduessin. Normalment la Faith se les enginyava per passar inadvertida, perquè de fet a ningú no li sobrava prou atenció per dedicar-la a una nena de catorze anys amb unes faccions hieràtiques i una trena d’un castany fangós. Ara,

rodejada de mirades rancunioses i fulminants, es bellugava aclaparada per una vergonya que la Myrtle no havia sentit mai.

La figura menuda de la Myrtle estava col·locada per impedir que ningú altre no pogués dipositar l'equipatge sota cobert. Un home alt i fornit amb un nas bonyegut va fer la intenció d'obrir-se camí pel costat de la Myrtle amb un bagul, però ella li va barrar el pas girant-se amb un somriure pintat a la cara.

La Myrtle va parpellejar dos cops i va obrir de bat a bat els ulls, blaus i grossos, que li van adoptar una lluisor carregada de sinceritat, com si tot just s'hagués adonat de la presència de la persona que tenia al davant. Malgrat el nas rosat i la cara pàl·lida de cansament, encara va saber trobar un somriure dolç i confiat.

–Gràcies per ser tan comprensiu –va dir, amb una esquerda minúscula de fatiga a la veu.

Era un dels ardits de la Myrtle a l'hora de dominar els homes: una petita dosi de coqueteria a la qual recorria amb la mateixa facilitat i meditació amb què desplegava un ventall. Sempre funcionava. A la Faith, se li va regirar l'estómac. En aquella ocasió també va funcionar. L'home es va posar vermell, va fer una reverència seca i se'n va anar, però la Faith va veure que s'allunyava ressentit. De fet, la Faith tenia la sensació que la seva família s'havia enemistat amb gairebé tothom que s'havia embarcat.

10 En Howard sentia una adoració secreta per la mare, i la Faith de més petita també l'havia vist il·luminada per aquella mateixa llum melosa. Les esporàdiques visites de la Myrtle a l'habitació dels nens s'havien caracteritzat per

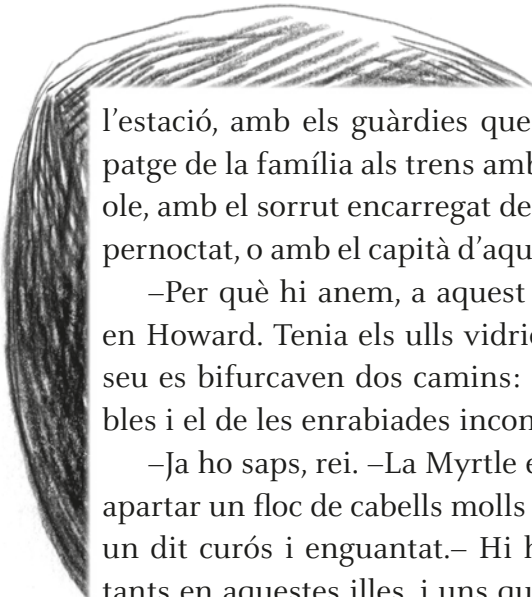
una emoció quasi insofrible, i la Faith fins i tot havia gaudit de valent del ritual en què l'empolainaven, la vestien i la toquerejaven perquè estigués presentable en cada trobada. La Myrtle li havia semblat una criatura d'un altre món: càlida, alegre, preciosa i intocable, una nimfa del sol amb un gran sentit de l'elegància.

No obstant això, durant aquell darrer any, la Myrtle havia decidit començar-se a «encarregar de la Faith», fet que semblava implicar que es podien interrompre classes sense avisar abans i que se la podien endur impulsivament a visites o a viatges a la ciutat, fins que després la tornaven a abandonar a l'habitació o a classe. Durant aquell any, la proximitat havia fet la seva feina habitual, escrostonant la pintura daurada a força de rascades. La Faith s'havia començat a sentir com una nina de drap agafada i deixada anar d'una revolada segons els rampells d'una criatura impacient amb un caràcter volàtil.

En aquell moment la gentada reulava. La Myrtle s'havia instal·lat amb un aire de profunda satisfacció sobre una pila de tres baguls, al costat de la caixa de la Faith.

–Espero de tot cor que el lloc que ens ha reservat el senyor Lambent tingui una sala com Déu mana –va comentar–. I que els criats estiguin a l'altura. La cuinera no pot ser francesa. Em costa molt portar el pòndol d'una casa si resulta que la cuinera em pot mal interpretar quan li vingui de gust...

El to de la Myrtle no era desagradable, però no callava mai. Vinga xerrar. Feia un dia que la seva xerrera s'havia convertit en el company inseparable de la família, mentre la compartia amb el cotxer que els havia acompanyat a

l'estació, amb els guàrdies que havien transportat l'equipatge de la família als trens amb destinació a Londres i Poole, amb el sorrut encarregat de la freda taverna on havien pernocat, o amb el capità d'aquell vaixell correu fumejant.

–Per què hi anem, a aquest lloc? –l'havia interromput en Howard. Tenia els ulls vidriosos d'esgotament. Davant seu es bifurcaven dos camins: el de les becaines irresistibles i el de les enrabiades incontenibles.

–Ja ho saps, rei. –La Myrtle es va inclinar endavant per apartar un floc de cabells molls dels ulls d'en Howard amb un dit curós i enguantat.– Hi ha unes coves molt importants en aquestes illes, i uns quants senyors hi han descobert un grapat de fòssils molt originals. I com que, pel que fa als fòssils, ningú no hi entén tant com el teu pare, li han demanat que vagi a estudiar-los.

–Però, per què hi anem tots? –va insistir en Howard.– No ens va portar pas a la Xina. Ni a l'Índia. Ni a l'Àfrica. Ni a Mònguia. –L'últim nom va ser el millor intent d'en Howard per pronunciar *Mongòlia*.

Era una bona pregunta, una pregunta que al capdavant es devia fer molta gent. El dia abans, un devessall de cartes amb excuses i anul·lacions d'última hora devien haver arribat a les cases de la parròquia dels Sunderly com volves de neu rectangulars farcides de disculpes. De fet, en aquells moments, la notícia de la sortida imprevista de la família es devia estar escampant com un regueró de pólvora.

La veritat és que a la Faith també li hauria agradat saber la resposta a la pregunta d'en Howard.

–Ui, no hi hauríem pogut anar mai, nosaltres, a aquests llocs! –va exclamar la Myrtle, sense aprofundir-hi gaire–.

Serps, febres, gent que es cruspeix els gossos... Això és diferent. Seran com unes petites vacances.

–Hem hagut de marxar per culpa de l’Home Escarabat?
–va preguntar en Howard, arrufant la cara amb posat de concentració.

El reverend, que no havia donat senyals de seguir la conversa, tot d’una va respirar fondo pel nas, va deixar anar l’aire amb un xiulet de disconformitat i es va aixecar.

–Ja no plou tant i aquesta sala està massa concorreguda
–va dir, i va enfilar a grans gambades cap a la coberta.

La Myrtle va fer una ganyota i va mirar cap a l’oncle Miles, que es fregava els ulls després de la becaina.

–Potser a mi també m’aniria bé anar..., eh..., a estirar les cames. –L’oncle Miles va mirar la seva germana i, amb un aire murri, va alçar una mica les celles. Tot seguit, es va allisar el bigoti a la comissura dels llavis somrients i va seguir el seu cunyat fora de la sala.

–On ha anat el pare? –va preguntar en Howard en un to estrident, estirant el coll per espigar cap a la coberta–. Hi puc anar jo també? Puc agafar l’escopeta?

La Myrtle va tancar un moment els ulls i va bellugar els llavis en una mena de petita i exasperada pregària per armar-se de paciència. Llavors els va tornar a obrir i va fer un somriure a la Faith.

–Ai, Faith, ferma com una roca, tu. –Era el somriure que sempre dirigia a la seva filla, afectuós però amb un indici d’acceptació fatigada.– Potser no ets la companyia més divertida del món, però com a mínim no fas mai preguntes.

La Faith va dibuixar un somriure neutre i fred. Ella sabia perfectament a qui es referia en Howard quan ha-

via esmentat l'Home Escarabat, i intuïa que aquell dard en forma de pregunta s'havia acostat perillosament a la diana.

La família s'havia passat l'últim mes vivint enmig d'una boira glaçada d'elements no expressats. Mirades, murmuris, canvis sobtats d'actitud, lligams que desapareixien subtilment... La Faith havia notat aquell canvi, però no n'havia sabut deduir el motiu.

I aleshores, un diumenge, quan la família tornava a peu de l'església, un home que duïa un barret marró tipus homburg se'ls havia acostat i se'ls havia presentat, amantint les paraules amb inclinacions de cap, reverències i un somriure que no li arribava mai als ulls. Era l'autor d'un estudi sobre escarabats i potser el respectat reverend Erasmus Sunderly seria tan amable de considerar la possibilitat d'escriure'n el pròleg...? Però el respectat reverend s'havia negat a valorar-la i, com més hi insistia el visitant, més irat i fred es tornava el reverend. El desconegut havia fet uns esforços titànics per guanyar-se el rector, però alhora havia incomplert totes les normes de bona conducta, i finalment el reverend Sunderly l'hi havia deixat anar tal qual.

El somriure de l'aficionat als escarabats havia derivat en una cosa menys afable. La Faith encara recordava el verí silenciós que havia escopit amb la resposta.

—Perdoneu-me per haver-me imaginat que les vostres bones maneres estarien a l'altura de la vostra intel·ligència. Considerant la rapidesa amb què s'escampa el rumor, reverend, em pensava que us alegraríeu de trobar un home de ciència com vós que encara estigués disposat a donar-vos la mà.

En recordar aquelles paraules, la sang de la Faith es va tornar a glaçar. No se li havia acudit mai que veuria algú insultant el seu pare a la cara. De fet, per acabar-ho d'adobar, el reverend s'havia girat davant del desconegut, sumit en un silenci furiós, i ni tan sols li havia exigint una explicació. La boira freda de les sospites de la Faith va començar a cristal·litzar. Circulaven rumors i el seu pare sabia quins eren, però ella encara no.

La Myrtle anava errada. La Faith era un pou de preguntes que s'enroscaven i s'entortolligaven com la serp que hi havia dins la caixa.

«No puc. No em puc deixar vèncer per allò.»

Dins el cap de la Faith, sempre era *allò*. No ho anomenava de cap altra manera, per por que encara exercís un poder més fort sobre ella. Sabia que *allò* era una addicció. Era una cosa contra la qual sempre estava a punt de claudicar, tot i que no ho acabava de fer mai. *Allò* era el contrari de la Faith tal com el món la coneixia. La bona nena, la roca. La Faith complidora, moixa i fiable.

El que trobava més irresistible eren les oportunitats imprevistes. Un sobre que s'havien descuidat amb la carta que hi despuntava, visible i temptadora. Una porta que no havien tancat amb clau. Una conversa distesa que podia arribar a oïdes dels tafaners.

Dins seu hi havia una mena de voracitat, encara que figurés que *allò* era impropï de les noies. A taula les noies havien de menjar amb moderació, i representava que també havien d'alimentar el cervell amb una dieta frugal. Unes quantes lliçons rànries d'institutrius cansades, unes passejades

avorrides i uns passatemp poc donats a la reflexió. Però amb allò no n'hi havia prou. La Faith se sentia atreta pel coneixement, fos de la mena que fos, i el fet de furta-ne una mica sense que la veiessin li proporcionava un plaer sublim i verinós.

Però en aquell moment la seva curiositat tenia un objectiu i un caràcter urgent. En aquell mateix instant, el seu pare i l'oncle Miles podien estar parlant sobre l'Home Escarabat i sobre els motius que havien desencadenat aquell sobtat èxode familiar.

–Mare..., oi que puc sortir un moment a la coberta? Tinc la panxa... –La Faith gairebé s'obligava a creure's les seves paraules. De fet, tenia l'estómac ben regirat, però no pas per les sotragades del vaixell, sinó d'emoció.

–D'acord... Però, si algú et parla, no li contestis. Agafa el paraigua, vigila, no fos que caiguessis per la borda, i torna abans no enxampis un refredat.

Mentre la Faith resseguia la barana a poc a poc i el plugim irregular li tamborinejava al paraigua, va haver d'admetre que tornava a sucumbir a *allò*. L'emoció li bombava vi negre a les venes i li agusava tots els sentits fins a extrems dolorosos. Es va allunyar xino-xano del camp de visió de la Myrtle i en Howard, i va vagarejar una estona, plenament conscient de cada mirada que li dirigien. Tot i així, una a una, aquelles mirades es van acabar atipant d'ella i van reprendre el seu camí.

Li va arribar el moment. Ningú no la mirava. Va arrencar d'esquitllentes per la coberta i es va fer fonedissa entre les caixes apilades a la base de la xemeneia vibrant i descolorida del vaixell. L'aire tenia un gust de sal i de culpa, i ella se sentia viva.

Va lliscar d'un amagatall a l'altre, amb la faldilla arro-mangada perquè no li voleiés al vent i desvelés la seva posició. Els seus peus, amples i rectes, tan matussers quan algú provava d'encabir-los en unes sabates refinades, s'adaptaven als taulons en silenci i amb una habilitat consumada.

Entre dues caixes, va trobar un cau des d'on podia veure el pare i l'oncle, a uns tres metres de distància. La sensació de veure el pare sense que la veiessin a ella era com un sacrilegi especial.

–Fugir de casa meva! –va exclamar el reverend–. Això és pecar de covardia, Miles. No hauria d'haver permès mai que em convencessis d'anar-me'n de Kent. I de què servirà la nostra fugida? Els rumors són com gossos. Defuig-los i t'empaitaran.

–Ja ho pots ben dir, que són com gossos, els rumors, Erasmus, ja ho pots ben dir –va fer en Miles, entretancant els ulls a través del pinçanàs–. I cacen en bandades, i de seguida que et veuen. Et convenia deixar enrere la societat durant una temporada. I ara que te n'has allunyat, ells es dedicaran a empaitar altres preses.

–Fugint sota l'abric de la foscor, Miles, no he fet altra cosa que alimentar-los, aquests gossos. Faran servir la meua marxa com una prova en contra meu.

–Potser sí, Erasmus –va replicar l'oncle Miles en un to inusualment seriós–. Però t'estimes més ser jutjat aquí, en una illa remota, per un parell de pastors d'ovelles, o a Anglaterra, entre persones eminents? L'excavació de l'illa de Vane ha estat la millor excusa que he trobat perquè poguessis marxar, i encara m'alegro que t'inclinessis per acceptar els meus arguments.

»Ahir al matí, a l'hora d'esmorzar, aquell article de l'*Intelligencer* es va llegir a les taules de tot el país. Si t'haguessis quedat, hauries obligat tot el teu cercle a decidir entre donar-te suport o menysprear-te, i en vista de com s'ha escampat el rumor les decisions que haurien pres potser no t'haurien agradat gota.

»Erasmus, un dels diaris més llegits i respectats del país t'ha titllat d'estafador i de trampós. Per tant, tret que vulguis sotmetre la Myrtle i els nens a tots els tràngols i els escarnis derivats de l'escàndol, tornar a Kent ni tan sols és una opció. Fins que no es netegi el teu nom, no t'hi esperares de bo.

II VANE

«**E**stafador i trampós.»

Les paraules ressonaven dins el cap de la Faith, que havia reprès aquell passeig passat per aigua i mirava amb aire absent les illes que se succeïen. Com podia algú sospitar que el seu pare hagués comès una estafa? La seva terrible i rigorosa honradesa eren el llast i l'orgull de la família. Amb ell sabies perfectament on eres, encara que estiguessis enmig d'una de les seves tempestes de retrets. De tota manera, a què es devia referir, l'oncle Miles, quan havia dit «estafador»?

Quan la Faith va tornar al recer de la sala, l'oncle Miles i el pare ja hi tornaven a ocupar el seu seient. La Faith es va asseure una altra vegada a la caixa de la serp, incapaç de mirar ningú als ulls.

L'oncle Miles va estrènyer els ulls per fixar-se a través del pinçanàs en un almanac esquitxat de pluja, ben bé com si la família estigués de vacances, i en acabat va contemplar el paisatge marí.

–Allà! –va assenyalar–. És Vane.

A primer cop d'ull, l'illa més propera no semblava gaire gran, però la Faith no va trigar a adonar-se que s'hi acostaven per un extrem, com si fos un vaixell amb la proa estreta. No va ser fins que el vaixell va navegar al voltant de l'illa, i en va començar a vorejar la banda més llarga, que la Faith va advertir que era molt més gran que les altres de l'arxipèlag. Unes onades grosses i negres rompien contra els penya-segats marrons i profunds, que escopien imponents arcs d'escuma.

«Aquí no hi viu ningú», va ser el primer pensament que li va venir al cap. «No hi viuria mai ningú, aquí, per iniciativa pròpia. Deu ser on viuen els pàries. Delinqüents, com els reclusos a Austràlia. I fugitius, com nosaltres. Som uns exiliats. Potser ens haurem de quedar aquí tota la vida.»

Van passar per davant de promontoris esquitxats de clots i de cales fondes amb edificis solitaris que s'alçaven al llarg de la costa. Aleshores el vaixell va reduir la marxa i va virar amb dificultat, xarbotant l'aigua, per entrar en una badia més fonda circumdada per un port arran d'un mur elevat. Més enllà hi havia diverses fileres ascendents de cases anodines amb teulades de pissarra enllustrades per la pluja. Un bon reguitzell de barquetes de pesca es decantaven i s'arronsaven, i els garbuixos del cordam semblaven fantasmes enmig de la boira. Les gavines, que xisclaven en la mateixa nota esquerdada, s'havien tornat eixordadores. Al vaixell hi havia moviment: una exhalació comuna d'aire i la preparació de l'equipatge.

20

Quan es van aturar al costat del moll, tornava a caure un bon aiguat. Enmig de la cridòria, dels llançaments de

corda i de les maniobres de les passarel·les, l'oncle Miles va llançar monedes a un parell de palmells i l'equipatge dels Sunderly va ser transportat a mà fins a la riba.

–El reverend Erasmus Sunderly i família? –Un home prim amb un abric negre s'esperava xop a l'embarcador. Li vessava aigua de l'ala ampla del barret. Anava ben afaitat i tenia un rostre afable, tot i que amoïnat i una mica emblavit pel fred del moment.– El senyor Anthony Lambent els envia records. –Va fer una reverència educada i els va allargar una carta força molla. Mentre els la donava, la Faith li va veure l'alçacoll blanc i es va adonar que era capellà com el pare.

El pare de la Faith va llegir la carta i, tot seguit, va fer un gest d'aprovació amb el cap i va allargar la mà.

–El senyor... Tiberius Clay?

–Sí, senyor. –En Clay li va estrènyer la mà respectuosament.– Sóc el coadjutor de Vane. –La Faith sabia que un coadjutor era un sacerdot de rang inferior, algú que ajudava els rectors o els vicaris amb massa parròquies o massa feina.– El senyor Lambent m'ha demanat que el disculpi. Li hauria agradat venir-vos a rebre en persona, però s'ha posat a ploure i... –En Clay va fer una ganyota cap als núvols plomissos.– Com que hi ha el risc que els forats nous quedin ben negats, està mirant que ho tapin tot. Sisplau, senyor, permeteu que uns quants homes us ajudin amb l'equipatge. El senyor Lambent ens ha fet agafar el seu carruatge perquè us traslladem amb la vostra família i el vostre equipatge a Bull Cove.

El reverend no va somriure, però la conformitat que va expressar amb un murmuri no estava privada de calidesa.

Era ben visible que la formalitat i les bones maneres del coadjutor havien obtingut la seva aprovació.

La Faith estava convençuda que la seva família atreia moltes mirades. Ja havia arribat a l'illa de Vane el misteriós escàndol? No, devia ser perquè eren forasters que descarregaven una quantitat inversemblant d'equipatge. La Faith va sentir uns quants murmuris ofegats al voltant, però no els va saber desxifrar. Li va semblar un galimaties de sons sense consonants.

Amb dificultat, van apilar l'equipatge dels Sunderly en una torre desmanegada i inquietant damunt del voluminós però deteriorat cotxe de cavalls, i el van fermar amb unes corretges. Amb prou feines hi havia espai perquè el coadjutor s'esmunyís a l'interior del vehicle amb la família Sunderly. A la fi el carruatge va arrencar, va sotraguejar sobre l'empedrat i va fer repicar les dents de la Faith.

–Sou científic naturalista, senyor Clay? –va preguntar la Myrtle amb determinació i sense fer cas dels grinyols de les rodes.

–Considerant aquesta companyia, no em puc definir com a gaire cosa més que un aficionat. –En Clay va adreçar al reverend una petita inclinació amb el cap moll.– Amb tot, els professors que vaig tenir a Cambridge s'ho van manegar per inculcar-me uns quants coneixements de geologia i d'història natural, malgrat la meva ignorància.

A la Faith no la va sorprendre gens. Molts amics del seu pare eren clergues que havien ensopegat amb les ciències naturals de la mateixa manera. Fills de famílies benestants destinats a acabar a l'Església eren enviats a bones universitats on rebien una educació digna d'un cavaller: els

clàssics, grec, llatí i un tast de ciència. I de vegades amb aquest tast n'hi havia prou perquè els captivés.

–La meua contribució fonamental en aquesta excavació és en qualitat de fotògraf. És un interès que tinc. –Quan el coadjutor va esmentar la seva afició, se li va animar la veu.– Com que, malauradament, el delineant del senyor Lambent va tenir la mala sort de trencar-se el canell el primer dia, el meu fill i jo hem estat immortalitzant les troballes amb la meua càmera.

El cotxe va sortir d'aquella petita «ciutat» que a la Faith li havia semblat més aviat un poble, i va enfilem per un camí accidentat i sinuós. A cada sotrac del vehicle, la Myrtle s'afermava nerviosa al marc de la finestra i feia crispar tothom.

–Aquell edifici del promontori és la torre del telègraf –va comentar en Clay.

La Faith només hi va veure un cilindre ample i rònc de color marró. Al cap de no gaire, van deixar enrere, a mà esquerra, una petita església culminada amb una agulla estreta.

–La rectoria és just darrere l'església. Espero que em feu l'honor de venir a prendre el te a casa mentre sigueu a Vane.

Va fer l'efecte que al cotxe se li havia entravessat el pendent: cruixia i sotraguejava tant que la Faith estava convençuda que perdria una roda. Finalment es va aturar d'una batzegada i es van sentir dos trucs secs al sostre.

–Dispensin-me. –En Clay va obrir la porta i va sortir. A dalt va començar una conversa acalorada en una barreja d'anglès i francès que l'oïda poc entrenada de la Faith no va saber desentrellar.

A la porta va reaparèixer la cara d'en Clay, afligida i amoïnada.

–Els prego que em disculpin. Tenim un dilema, sembla. La casa que vostès han llogat és a Bull Cove, i resulta que només s'hi pot arribar o bé per un camí inferior que ressegueix el litoral, o bé per una pista més elevada que travessa la carena del turó i baixa per l'altre vessant. M'acaben de dir que el camí de baix està inundat. Hi ha un espigó, però quan puja la marea i les onades s'encrespen... –Va arrugar el front i va llançar una mirada compungida al cel encapotat.

–I dedueixo que el trajecte pel camí de dalt és més llarg i més pesat, oi? –va preguntar la Myrtle amb decisió, mentre mirava en Howard, que feia cara de pomes agres.

En Clay va fer una ganyota.

–És... un camí molt costerut. De fet, el cotxer m'acaba d'informar que el cavall no el podrà recórrer amb aquest carruatge i amb la..., eh..., càrrega que transporta ara.

–Insinueu que haurem de baixar i anar-hi a peu? –La Myrtle es va enravenar i se li va endurir el mentó, petit i bufó.

–Mare –va xiuxiuejar la Faith, preveient una situació d'estancament–. Tinc el paraigua i a mi no em sap greu caminar una mica...

–No! –li va etzibar la Myrtle, prou fort perquè la Faith es posés vermella–. Si he de ser la mestressa d'una casa nova, no penso arribar-hi com una rata ofegada. I tu tampoc!

La Faith va sentir una onada creixent de ràbia i frustració que li va regirar els budells. Tenia ganes de cridar:

«Quina importància té? En aquest mateix moment els diaris ens estan destrossant. Et penses que ens menystindran més si estem molls?».

El coadjutor feia cara d'atribolat.

–En aquest cas, em sembla que el cotxe haurà de fer dos viatges. No gaire lluny d'aquí hi ha una antiga cabana: un punt d'observació per detectar bancs de sardines. Hi podrien deixar les caixes fins que el cotxe les vingués a recollir. Jo mateix les vigilaré amb molt de gust.

La cara de la Myrtle es va il·luminar d'agraïment, però la seva resposta va ser interrompuda pel seu marit.

–Això és inacceptable –va dir el pare de la Faith–. Em sap greu, però algunes d'aquestes caixes contenen espècimens insubstituïbles de flora i fauna que necessito tenir instal·lats a la casa com més aviat millor, perquè, si no, es moriran.

–A mi ja em va bé esperar en aquesta cabana i estalviar el meu pes al cavall –va comentar l'oncle Miles.

En Clay i l'oncle Miles van baixar del carruatge i entre tots van descarregar d'un en un els baguls i cofres de la família, fins que a la teulada només van quedar caixes i caps d'espècimens. Fins i tot llavors el cotxer va mirar fins a quin punt baixava el vehicle, i a continuació va fer una ganyota i un gest per indicar que encara era massa a prop de terra.

El pare de la Faith no va fer cap gest per sortir i afegir-se als altres homes.

–Erasmus... –va començar a dir l'oncle Miles.

–M'he de quedar amb els espècimens –el va interrompre el reverend, brusc.

–I si només deixéssim una caixa? –va proposar en Clay–. N’hi ha una amb una etiqueta que diu «esqueixos variats» que pesa molt més que les altres...

–No, senyor Clay. –La rèplica del reverend va ser ràpida i gèlida.– Aquesta caixa té una importància cabdal.

El pare de la Faith va donar una ullada a la seva família amb uns ulls freds i distants. L’esguard va deixar enrere la Myrtle i en Howard, i es va posar en la Faith. La nena es va enrojolar, conscient que li calibraven el pes i la importància. Va sentir que se li removia l’estómac, com si l’haguessin dipositada en una balança gegant.

La Faith se sentia marejada. No es veia amb cor d’esperar la humiliació que representaria sentir el seu pare expressant la decisió que havia pres.

Sense mirar els seus pares, la Faith es va aixecar vacil·lant. Aquesta vegada la Myrtle no va dir res per impedir-l’hi. Com la Faith, ella també havia sentit la decisió que el reverend havia pres en silenci i s’hi havia resignat girant-se amb posat submís.

–Senyoreta Sunderly? –En Clay estava visiblement sorprès quan va veure que la Faith baixava del carruatge i esquitxava en aterrar en un bassal.

–Porto paraigua –va dir ella de seguida– i em ve de gust respirar una mica d’aire fresc. –Aquella petita mentida li va fer conservar un bri de dignitat.

El cotxer va tornar a examinar el pes del vehicle i aquesta vegada va fer que sí amb el cap. Mentre el vehicle arrencava sotraguejant, la Faith, amb les galtes enceses d’humiliació malgrat el vent fred, va esquivar els ulls dels companys de viatge. Sempre havia sabut que la considera-

ven menys valuosa que en Howard, el seu preciós fill. Però, a més a més, acabava de descobrir que també valia menys que els «esqueixos variats».

La cabana era al vessant que donava al mar i tenia el tacte rugós de la roca fosca i lluent pròpia de la contrada, amb una teulada de pissarra inclinada i unes quantes finestres sense vidre. Disseminats al terra de dins, hi havia uns quants bassals d'un color terrós. A dalt s'alentia el tamborineig de la pluja.

L'oncle Miles i en Clay hi van portar les caixes i baguls de la família d'un en un, mentre la Faith, que se sentia atordida i inútil, s'espolsava el capell xop. No va ser fins que la caixa forta del pare li va aterrar arran de peus amb un cop sord que a la Faith li va fer un salt el cor. Se n'havien descuidat la clau al pany.

La caixa contenia tots els documents privats del pare. Els diaris, els apunts de les investigacions i la correspondència. I ves que no contingués també alguna pista sobre el misteriós escàndol que els havia portat fins allà.

La Faith es va escurar la gola.

–Oncle..., senyor Clay..., tinc... el mocador i la roba ben xops. Us faria res deixar-me sola un moment per...? –Va deixar la frase a mitges, assenyalant-se el coll moll.

–Ah..., sí, per descomptat! –En Clay va semblar una mica atabalat, com era habitual entre els homes quan s'estava a punt d'esdevenir algun fet misteriós relacionat amb una peça de roba femenina.

–Sembla que torna a amainar –va comentar l'oncle Miles–. Senyor Clay, i si fem un tomb pel penya-segat? Em

podria explicar més coses sobre l'excavació... –Els dos homes van sortir de la cabana i al cap de no gaire les seves veus es van apagar.

La Faith es va agenollar al costat de la caixa forta. Com que els dits li relliscaven sobre el cuir de la caixa, va considerar la possibilitat de treure's els guants de nena, xops i cenyits, però sabia que trigaria massa. Les sivelles eren dures, però van cedir a les seves estrebades impulsives. Va fer girar la clau. Va obrir la tapa i va veure uns quants papers de color crema escrits amb cal·ligrafies diverses. La Faith ja no tenia fred. La cara li cremava i sentia un formigueig a les mans.

Va començar a obrir cartes, a treure-les del sobre i a agafar-les per les puntes perquè no es taquessin ni s'arreguessin. Notes de publicacions científiques. Cartes de l'editor dels seus opuscles. Invitacions de museus.

Era una tasca lenta i laboriosa, i la Faith va perdre la noció del temps. A la fi va trobar una carta amb un estil que li va cridar l'atenció.

«...posant en qüestió l'autenticitat ja no d'un sinó de tots els fòssils que heu presentat a la comunitat científica i sobre els quals es fonamenta la vostra reputació. Diuen que, en el millor dels casos, han estat alterats deliberadament, i, en el pitjor, que són absolutament falsos. La troballa de New Falton, diuen, consisteix en dos fòssils subtilment combinats, i afirmen que han trobat restes de cola en les articulacions de les ales...»

- 28** Van trucar a la porta i la Faith es va sobresaltar.
–Faith! –Era la veu de l'oncle.– El cotxe ja ha tornat!
–Un moment! –va dir ella, plegant la carta a corre-cuita.

Mentre la plegava, es va veure una taca de color blau força considerable als guants blancs i molls. Horrорitzada, es va adonar que havia escorregut la tinta de la carta i que hi havia deixat un esborrall amb la forma d'un dit polze.

III

BULL COVE

Mentre el carruatge balandrejava pel camí de dalt, la Faith tenia les mans ben enroscades per amagar la taca del guant. S'odiava de mala manera. Si el pare donava una ullada a les cartes, descobriria la prova del delicta a l'instat. Qui més havia estat a soles amb la caixa forta? De seguida deduiria qui n'era la culpable.

L'examparien. I s'ho mereixia. Que s'havia begut l'entiment?

No obstant això, el seu cap continuava donant voltes a les paraules de la carta, i ella bullia de ràbia en nom del seu pare. Com hi podia haver algú que pensés que les seves troballes eren falses? I sobretot el famós fòssil de New Falton!

Tothom n'havia constatat l'autenticitat. Tothom. Eren molts els especialistes que l'havien examinat i l'havien palpat, que s'havien entusiasmat i havien escrit sobre el descobriment. Una revista l'havia batejat com el «Nefilim de New Falton» –tot i que el pare de la Faith no l'havia ano-

menat mai d'aquella manera– i l'havia declarat «troballa de la dècada». Com podia ser que tots anessin errats?

«Deu tenir enemics. Hi deu haver algú que vol destruir el pare.»

El capvespre s'imposava quan van coronar el turó i van baixar serpentejant per un camí tortuós i accidentat. Al cap d'una estona, el cotxe va alentir la marxa i la Faith va distingir una resplendor groguenca en un portal obert.

Era una antiga casa de camp amb la teulada de pissarra i construïda amb una pedra marronosa i cantelluda que semblava caramel esmicolat. A l'altra banda del pati empedrat, hi havia uns estables i un graner, i més enrere s'alçava un hivernacle coronat per una cúpula, amb uns vidres que la penombra tenyia d'un to lletós. Més enllà hi havia una extensió de gespa i, a continuació, el límit d'una arbreda fosca i desigual, i el contorn borrós del que hauria pogut ser un altre edifici.

El carruatge va avançar aixecant esquitxos dels bassals i es va aturar. En Clay va baixar d'un salt i va ajudar la Faith a sortir del vehicle, mentre l'oncle Miles donava una propina al cotxer.

–Bona nit! –El coadjutor es va acomiadar de la Faith i l'oncle Miles amb una inclinació fugaç de cap.– No els vull entretenir sota la pluja!

Un criat se'ls va acostar a corre-cuita i va començar a descarregar l'equipatge. Aixoplugats sota el paraigua, l'oncle Miles i la Faith van córrer cap a la porta oberta. Una dona escardalenca de mitjana edat es va apartar per deixar-los entrar.

–El senyor Miles Cattistock i la senyoreta Sunderly? Sóc la Jane Vellet, la governanta. –Tenia una veu profunda

i masculina, i uns ulls petits, murrís i rancorosos. Duia un vestit cordat fins a la gola de ratlles de tons verds foscos.

El vestíbul era més fosc del que els havia semblat i l'única llum provenia de dos quinqués situats en uns ampits. Al sostre hi havia bigues de fusta negres. La Faith va ensumar la parafina en l'ambient, així com un devessall d'altres olors que la van informar que era una casa antiga, una casa que s'havia acomodat a les circumstàncies i on ella no se sentiria a gust.

Al cap d'un moment, la Faith estava asseguda davant d'una xemeneia amb un foc viu, al costat de l'oncle Miles i la Myrtle i amb un plat de sopa calenta a les mans. Si la Myrtle sentia algun remordiment per haver deixat la seva filla al marge del camí, el dissimulava la mar de bé. Tenia la cara rosa i traspuava determinació: acabava d'escorcollar a consciència la nova casa de la família i hi havia trobat moltes deficiències.

–No tenen gas –va comunicar a la Faith amb un murmurí estudiat–. Diuen que al poble n'hi ha una mica, però que aquí haurem de sobreviure a còpia de quinqués i espelmes. Tampoc no hi ha cuinera, només una governanta, una minyona i un criat. Tots tres treballaven per a les últimes llogateres, dues senyores grans i impedides, i els han mantingut. Es veu que entre la governanta i la minyona «s'ocupaven» de cuinar. Però com se'n sortiran amb una família de cinc? I tampoc no hi ha cap mainadera per a en Howard. L'hauràs de cuidar tu, Faith, fins que trobem algú...

–On és el pare? –va preguntar la Faith, aprofitant que la mare havia callat per respirar.

–De seguida que ha arribat ha anat a buscar un lloc per a un espècimen botànic –va respondre la Myrtle amb

la veu cansada-. Resulta que amb l'hivernacle no n'hi ha prou. Fa una eternitat que és al capritx, fent escarafalls per la seva planta.

-El capritx?

-Una torre antiga, em sembla que és. -La Myrtle es va aclarir la gola aprofitant que la governanta passava per la cambra.- Senyora Vellet, què és el capritx, exactament?

-Havia de ser una talaia, senyora -va respondre la senyora Vellet de seguida-, per veure els vaixells de Napoleó. Aquí, a Vane, no van construir fortaleses com a Alderney. El senyor que llavors era l'amo de la casa va decidir construir-se les seves pròpies defenses, com un bon anglès.

-I va servir de res? -va preguntar la Myrtle.

-Se li van acabar els diners abans que n'haguessin enllestit l'obra, i llavors es va acabar la guerra -va respondre la senyora Vellet-. Durant una temporada va servir de magatzem per a les pomes..., però tenia goteres.

-Un lloc ben estrany per posar-hi una planta -va dir la Myrtle, pensativa, i va fer un sospir-. En qualsevol cas, ningú el pot interrompre ni acostar-se al capritx. Resulta que és una planta extraordinàriament delicada i exòtica, i si qualsevol profà la mira, li cauran les fulles o alguna cosa semblant.

La Faith va pensar que potser el pare s'havia reclòs en aquella torre deixada de la mà de Déu perquè era l'únic lloc on podia estar sol. Va sentir una fiblada al cor. Sabia que hi havia grans animals que s'allunyaven de la bandada quan estaven ferits.

Fins i tot la xerrera incessant de la Myrtle començava a decaure. Un viatge llarg et consumeix, com un pinzell quan ha passat per un tram ampli de llenç. Quan van veu-

re que la Faith començava a fer cabotades, li van dir que se n'anés al llit.

–Tens l'habitació més petita, reina –li va dir la Myrtle–. Quin remei! No et sap greu, oi?

La senyora Vellet va agafar una espelma i es va oferir a acompanyar-la a l'habitació. Quan van passar pel vestíbul, la Faith va espiar rere una porta i va veure que una saleta havia estat conquerida per la col·lecció d'animals del pare. Els llangardaixos miraven a través del vidre. El vell uombat ensumava i es regirava mentre dormia. La Faith va arrufar les celles quan es va adonar que no podia veure la serp.

Arran d'una paret del vestíbul hi havia una pila de caixes i baguls. La Faith, perplexa, va identificar la caixa de la serp a prop de la base. L'havien abandonada en aquell vestíbul fred com una capellera qualsevol. Es va atansar corrents a la caixa, es va ajupir i va prémer una orella contra un dels costats. No va sentir res a dins.

–Senyora Vellet, em podria portar aquesta caixa a l'habitació, sisplau?

La cambra de la Faith era minúscula: la de la rectoria en feia més de dues com aquella. El foc vigorós de la llar il·luminava un rentamans amb el marbre escantellat, un tocador antic i un llit de columnes amb cortines que segurament havia conegut un altre monarca. Entre les ombres de darrere el tocador, la Faith només hi va distingir una altra porta amb uns quants forrellats enormes.

–Volen que els pugem una beguda calenta abans no se'n vagin a dormir? –va preguntar la governanta.

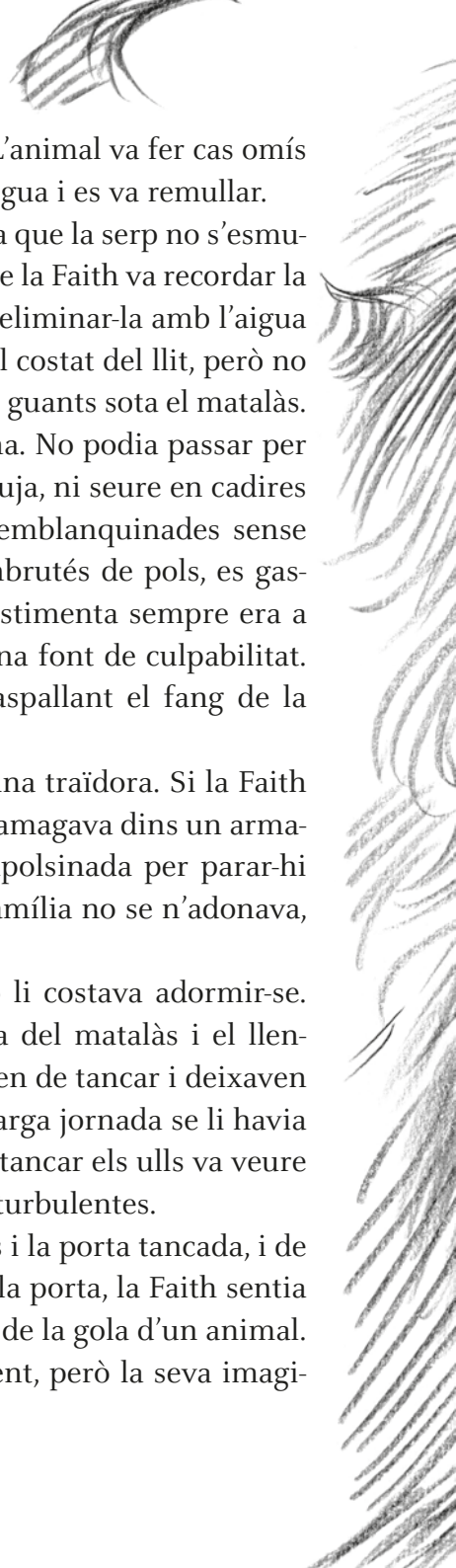
–Teniu ratolins morts? –Tan bon punt li van haver sortit les paraules per la boca, la Faith es va adonar que potser

no havia estat la millor rèplica.– El meu pare té una serp ratera mandarina –va adduir de seguida, i va veure que les celles de la senyora Vellet s'alçaven un altre centímetre–. O carn... Amb uns quants trossets de carn fresca ja n'hi haurà prou –va afegir, entrebancant-se amb les paraules i intuïnt que no havia causat una primera impressió gaire positiva–. I uns quants draps. I... una beguda calenta també serà molt benvinguda, gràcies.

No va ser fins que es va quedar sola a l'habitació que la Faith va obrir la caixa i en va treure la gàbia que contenia. Al fons, la serp era una figura desconsolada en forma de vuit i amb la pell d'un negre lluent puntejada d'espurnes blanques i daurades. A la Faith, aquell dibuix sempre li feia pensar en una processó amb espelmes a través d'un bosc negre com una gola de llop. A la rectoria, ella havia passat moltes estones amb la petita col·lecció d'animals del pare, i fins i tot n'havia tingut cura durant les seves absències; però la serp sempre havia estat la seva bèstia preferida. El pare l'havia portada de la Xina feia vuit anys.

Quan la Faith va introduir el braç a la gàbia i va acariciar el llom de la serp, va notar que l'animal es bellugava una mica, cosa que li va treure un pes del damunt. Com a mínim era viva. Va posar la gàbia sobre el tocador, lluny del corrent d'aire fred que entrava per la finestra, però també a una distància prudent del foc. Era una serp acostumada a climes frescos i l'excés de calor li podia resultar tan letal com l'escassetat.

La senyora Vellet va tornar, li va donar un grapat de draps secs i un bol amb talls de carn, i se'n va tornar a anar. La Faith va enfonyar els draps a l'interior de la gàbia perquè fessin de niu i va omplir el bol d'aigua de la serp amb la

gera que hi havia al costat del llit. L'animal va fer cas omís de la carn, però es va delectar en l'aigua i es va remullar.

No va ser fins que va estar segura que la serp no s'esmunyiria cap a les portes de la mort, que la Faith va recordar la taca de tinta del guant. Va provar d'eliminar-la amb l'aigua freda de l'aiguamans que hi havia al costat del llit, però no se'n va sortir. Va acabar amagant els guants sota el matalàs.

La roba de la Faith era una tirana. No podia passar per camins polsegosos, ni desafiar la pluja, ni seure en cadires de vímet, ni reclinar-se en parets emblanquinades sense que alguna cosa es fes malbé, s'embrutés de pols, es gastés o perdés la rigidesa. La seva vestimenta sempre era a un pas en fals de convertir-se en una font de culpabilitat. «L'Eliza s'havia de passar hores raspallant el fang de la vora de les teves faldilles...»

Aquella roba, més ben dit, era una traïdora. Si la Faith s'escapolia cap a fora en secret, si s'amagava dins un armari o es repenjava en una porta empolsinada per parar-hi l'orella, la roba la delatava. I si la família no se n'adonava, els criats no fallaven mai.

La Faith es va ficar al llit, però li costava adormir-se. Pèls de cavall travessaven la funda del matalàs i el llençol. Les cortines del llit no s'acabaven de tancar i deixaven passar el corrent fred i humit. La llarga jornada se li havia quedat gravada al cervell i quan va tancar els ulls va veure un cel gris i unes onades fosques i turbulentes.

El vent feia repicar els porticons i la porta tancada, i de tant en tant, darrere els gemecs de la porta, la Faith sentia un rugit sord i llunyà, com el soroll de la gola d'un animal. Ella sabia que devia ser cosa del vent, però la seva imagi-

nació va dibuixar una bèstia negra i immensa que udolava enmig de la tempesta als promontoris de la vora del mar.

A la Faith li hauria agradat saber si el pare encara estava mig exiliat al capritx. De vegades tenia la sensació que els unia un lligam especial, com una arrel oculta que enllaçava un mangle amb els seus plançons. Durant un moment va intentar imaginar-se aquell vincle i va pensar que d'alguna manera potser el pare tenia la facultat de percebre els sentiments d'ella si els experimentava amb prou intensitat.

«Jo confio en tu», va dir mentalment la Faith al pare. «Diguin el que diguin els altres, jo confio en tu.»

El soroll d'uns passos ràpids a la fusta va desvetllar la Faith. Va obrir els ulls i, mentre mirava d'assimilar l'estrany dosser que tenia al davant, va anar recuperant la memòria.

Va separar les cortines del llit, mig esperant que veuria algú corrent per la seva habitació. Havia sentit els passos molt a prop, a pocs metres del cap. Evidentment, no hi havia ningú, però parar l'orella i tornar-los a sentir va ser tot u, i aquesta vegada va treure l'entrellat d'aquells cruixits rítmics. Era el soroll d'algú que pujava o baixava graons.

L'escala del servei! L'habitació devia ser a prop de les dels criats, fins al punt que els sentia a través de la paret. Es va aixecar i va passejar per la cambra, enganxant l'orella contra les parets, i va tenir un calfred exultant quan va trobar el lloc on els sons li arribaven més nítids. Fins i tot va identificar el murmuri llunyà d'una conversa.

Gairebé tothom s'hauria ofès per un descobriment com aquell. La gràcia de l'escala del servei era que els criats

poguessin entrar i sortir sense que la família els sentís. De què servia si et distreia i et despertava a trenc d'alba? Per a la Faith, en canvi, allò no representava cap nosa, sinó l'oportunitat d'escoltar el món invisible dels criats.

Amb tot, ella, per descomptat, no ho faria servir per a allò.

Tot i que els forrellats de la porta misteriosa de darrere el tocador estaven força rovellats, la Faith els va acabar obrint. La porta es va encallar, però al cap d'un moment es va obrir amb una batzegada, i la Faith va parpellejar enlluernada per la llum del sol.

Donava a una terrassa coberta amb unes lloses de pedra esquixades de rosada. Resseguint-ne el perímetre hi havia una reixa de ferro forjat atapeïda de plantes enfiladisses que l'ocultaven de la vista dels de baix. Uns nens de pedra blanca, puntejats pel temps i els líquens, sostenien unes conques de pedra de les quals queia un devessall d'aubrietes liles. Al fons del jardinet, la Faith hi va veure una portella emparrada i, més enllà, uns quants graons de pedra que devien anar a parar a la planta baixa.

La Faith va notar que se li començava a pintar un somriure a la cara. Si hagués tingut un temperament furtiu, hauria acabat de descobrir un sistema propi per entrar i sortir inadvertida de la casa.

Es va vestir i va reprendre l'exploració. Va baixar l'escala principal comptant-ne els graons a consciència, memoritzant els que cruixien i els que podia confiar que serien discrets. Es va sorprendre fent notes mentals sobre les baldes i els forrellats que convindria greixar amb subtileza.

Oh, no! La Faith estava sucumbint a *allò*.

No li faltava gaire per fer la confirmació, va calcular, i només de pensar-hi va sentir l'habitual sotragada de la por. Als ulls de l'Església i de Déu, seria una adulta. Els pecats que cometés només serien seus. No cal dir que sempre havia sentit el judici immortal planant-li sobre el cap, com un pèndol enorme i funest, però la seva joventut havia estat un escut fràgil: una excusa. Ara ja era prou alta perquè el pèndol la tombés amb un cop misteriós. Tots els seus vils costums s'havien d'acabar.

Tot i així, va murmurar una veu esmunyedissa dins el seu cap, la casa de Bull Cove donava molt de joc.

Quan va entrar al menjador, llòbrec i enfustat, la Faith hi va trobar la mare que renyava la minyona: una noia guapa d'uns quinze anys, amb un aire impertinent, els cabells negres i un etern somriure postís a les comissures dels llavis.

–No, Jeanne, de cap de les maneres! –La Myrtle assenyala-va la fusta que la minyona tenia a les mans amb dues barres llargues i estranyes d'un pa que la Faith no havia vist mai.– Si demano pa amb mantega, espero que em portin llesques tallades d'una barra com Déu mana, gruixudes. –La Myrtle va allargar l'índex i el polze i hi va deixar entremig una distància d'una mica més d'un centímetre.– Encarrega-te'n, sisplau.

La minyona va fer una ganyota breu i displicent, va contreure la cara i se'n va anar amb la fusta.

–Quina casa! –va exclamar la Myrtle–. Amb prou feines he pogut aclucar l'ull, a la nit. Estic segura que no han airejat les habitacions. I què coi era aquell soroll tan espantós que ha ressonat com un bram durant tota la nit?

–Resulta que és el Gran Toro Negre –li va dir l'oncle Miles, picant-li l'ullet–. Quan hi ha marea alta, la bèstia salta des de les profunditats de la terra i bramula cap al cel. O ves que no sigui un fenomen del tot natural originat pel vent que bufa a través de les grutes marines.

–Sigui el que sigui, trobo molt malament que el propietari ens hagi llogat aquest lloc sense haver-nos esmentat que hi havia aquest bestiar espectral i bramaire –va replicar la Myrtle, seca.

–És que, segons les supersticions locals, gairebé no hi ha cap centímetre de l'illa que no tingui un fantasma –va continuar dient en Miles, somrient–. Ahir en Clay em va comentar algunes de les rondalles que s'hi expliquen: dones xisclaires, vaixells fantasmes... Ah, i resulta que Vane va ser un niu de contrabandistes durant la guerra amb els francesos. N'hi va haver un, diuen, que abans de morir va enterrar-hi un tresor enorme, i resulta que fa cinquanta anys que prova infructuosament de guiar-hi la gent.

–No deu ser gaire bo en els jocs d'endevinalles –va murmurar la Faith entre dents mentre s'entaulava.

–Però parlem de qüestions més mundanes: aquest matí ens han arribat dues cartes. –La Myrtle va clavar els ulls en el seu marit.– N'hi ha una, amor meu, que és del doctor Jacklers. Diu que li faria molta il·lusió venir-nos a veure aquesta tarda a les dues i que li agradaria portar-te a veure l'excavació. L'altra és del senyor Lambent. Diu que la societat geològica de l'illa es reunirà a casa seva a les quatre i que a tots els membres els encantaria que hi assistís com a convidat d'honor. Ah, i als altres ens han convidat a prendre el te. S'ha ofert a enviar-nos el carruatge.

El reverend va llançar una llambregada enterbolida a la seva dona, va inclinar el cap per demostrar-li que l'havia sentit i va reprendre el consum silenciós de l'esmorzar.

–Potser hi hauríem d'anar tots, a veure l'excavació amb el doctor Jacklers –va proposar l'oncle Miles en un to esperançat–. Podríem fer una excursió familiar.

–Sí? –La Faith va fer una mirada emocionada i suplicant als pares. A la biblioteca que el pare tenia a la rectoria, la Faith s'havia passat infinitat d'hores submergida en la lectura de llibres dedicats a bèsties prehistòriques i captivada davant dels dibuixos d'ossos de criatures que s'havien extingit feia temps. La idea de veure una excavació de veritat la fascinava.

La Myrtle va mirar el seu marit, que va llançar una ullada distreta a la taula i es va escurar la gola.

–Per què no? –va dir.

La Jeanne va tornar, va deixar un tauler de fusta sobre la taula amb delicadesa i amb un aire d'innocència estudiada i se'n va anar. Amb una meticulositat agressiva, havien tallat aquelles barres tan llargues en unes llesques d'una mica més d'un centímetre que no havien sobreviscut a l'experiència. Allà només hi havia engrunes de pa apilades amb metralla de crosta i enganxades com coàguls en ser untades de mantega.

–Jeanne! –va cridar la Myrtle cap a la minyona fugitiva i convenientment sorda–. Jeanne! Ah, no, això passa de taca d'oli! Li penso cantar les quaranta, a la senyora Vellet, com hi ha món!

Van sentir una mena de tro esmorteït provinent de dalt, el soroll d'uns peuetes eixelebrats que corrien i, tot seguit, uns quants cops de porta experimentals. La Myrtle

va fer una ganyota i va mirar el seu marit, que al seu torn arrufava les celles cap al sostre amb un posat fred de disconformitat. En teoria, encara no havia arribat l'hora de veure en Howard, i encara menys de sentir-lo.

–Faith –va dir la Myrtle en veu baixa–, tindries l'amabilitat d'esmorzar amb el teu germà, avui, i d'ajudar-lo amb els deures, després? –Ni tan sols va mirar la seva filla perquè li respongués.

La Faith va dirigir una mirada moixa de comiat a l'arròs amb peix esqueixat i ou dur, a la cansalada, al pa torrat i a la melmelada, i es va aixecar de la cadira.

Una vegada, la Myrtle havia explicat a la Faith la manera correcta de traslladar una ordre a un criat. La pronunciaves com una pregunta per educació. «Em portaràs el te? Podries parlar amb la cuinera?» Però en comptes de fer una entonació ascendent, la feies descendent per constatar que en el fons no era cap pregunta i que representava que no s'hi podien oposar.

I la Faith va pensar que la mare se li havia adreçat precisament amb aquell to.

En Howard tenia dues habitacions contigües: la de nit, on dormia, i la de dia, on jugava, rebia classes i menjava.

–No els suportó –va dir mentre xarrupava les torrades amb aigua–. Hi ha rates a les fosques. No puc dormir sense la Skordle. –«Skordle» era com en Howard pronunciava atropelladament Miss Caudle, la mainadera que a Kent solia dormir a la mateixa habitació que ell. La Faith tenia una debilitat secreta pel mot *Skordle* perquè li semblava el nom d'un animal llegendari.

A la Faith tampoc no li agradaven aquelles habitacions de nens petits, però per un motiu ben diferent. Feia un any que se sentia com un gronxador basculant, oscil·lant matusserament entre la infantesa i l'edat adulta. Allò es feia visible sobretot a l'hora dels àpats. De vegades, trobava que de la nit al dia s'havia fet adulta a una velocitat de mongetera màgica, i li concedien l'honor d'entaular-se amb els pares al menjador. Però llavors, d'improvís, tornava a ser a l'habitació dels nens amb en Howard, menjant farinetes mentre una cadira massa petita cruixia sota el seu pes.

El menjar infantil era «natural» i «saludable», cosa que normalment volia dir «insípid» i «bullit a més no poder». De dia, les habitacions dels nens feien aquella olor: de patates, de llet d'arròs i de carn de xai rebullida. Aquella olor feia sentir la Faith com si s'hagués emprovat una versió antiga d'ella mateixa que li anava massa petita. Li feia picor.

–L'altra mà! –La Faith va allargar un braç i, amb delicadesa, va agafar la cullera de les farinetes de la mà esquerra d'en Howard i l'hi va posar a la dreta. Era la batalla de sempre.

La part més complicada arribava després d'esmorzar, quan ella havia de lluitar amb el seu germà perquè es posés la camisa blava. En Howard detestava aquella camisa, però se l'havia de posar durant totes les classes. La màniga esquerra estava cosida al costat perquè la mà li quedés atrapada a la butxaca i no la pogués fer servir.

L'obstinació d'en Howard a l'hora de fer servir la mà esquerra era, en paraules recurrents de la Myrtle, una «moda passatgera» per la qual no calia amoïnar-se, sempre que no fos incitada. De tota manera, la mainadera que en Howard

havia tingut abans de la Skordle havia estat massa indulgent i el germà de la Faith havia adquirit uns quants «vicis».

–Ja saps el que diu la mare! Abans d’anar a escola has d’haver après a menjar i a escriure com Déu mana! –La intenció era enviar en Howard a un internat quan tingués vuit anys.

En Howard va contreure la cara, com cada cop que algú esmentava l’escola. La Faith es va empassar un petit nus d’amargor i enveja que tenia a la gola.

–Tens molta sort, How. N’hi ha que estarien molt agraïts de tenir l’oportunitat d’anar a una bona escola. –La Faith no va dir que ella era una d’aquelles persones.– Farem una cosa! Si et poses la camisa i acabes els deures, després podríem anar a explorar al jardí. I podràs portar l’escopeta!

La proposta va ser acceptada.

A fora, en Howard corria i «disparava» contra les finestres més altes de la casa, apuntant la petita escopeta de fusta i proferint «bangs!» amb crits d’espiguet. Va disparar contra els corbs negres, que s’allunyaven saltironejant impassibles quan veien que el nen s’acostava atropelladament i, tot seguit, desplegaven les ales amb aire indolent i serè per deixar-lo enrere. Va disparar contra tot el que va trobar pel camí fangós i cobert de malesa que baixava cap al mar.

Si el comportament d’en Howard no passava desapercebut, segurament renyarien la Faith per haver permès que es cansés. Sempre planava la por que en Howard, l’únic fill viu, arriegaria alguna galipàndria letal. La Faith ja havia vist cinc germans més petits perdre la batalla amb la vida i aca-

bar pansint-se com margarides. N'hi havia que tot just eren infants, mentre que d'altres havien viscut prou per celebrar alguns aniversaris. Els dos primers havien estat Howards, i llavors els pares havien provat sort amb un James i dos Edwards, però amb el mateix resultat fatídic. Tot plegat feia que en Howard semblés fràgil, com si donés la mà als seus germans homònims a través d'una cortina tètrica.

No obstant això, la Faith coneixia en Howard molt més bé que els seus pares. Ella entenia que al seu germà li convenia donar voltes i córrer desbocadament fins que es cansés, de la mateixa manera que necessitava l'escopeta de joguina. Disparava contra coses que li feien por. En aquells moments intentava convertir un món nou i estrany en un lloc segur.

La torre rabassuda, al costat del límit d'una arbreda, va atreure la mirada de la Faith. Gràcies a la claror diürna, va veure que el capritx no era més que un cilindre d'un pis, amb unes finestres esquerdades farcides de morter i heura, i amb una maçoneria d'un marró semblant al de les taques de te.

La torre va cridar l'atenció de la Faith, que tanmateix tenia altres preocupacions més urgents. Duia els guants que la podien incriminar cargolats en una bola dins la butxaca. Se n'havia de desempallegar abans que algun criat els trobés.

El camí es bifurcava en acostar-se al mar. El ramal de mà esquerra s'alzinava fins al capdamunt del penya-segat. La Faith i en Howard van agafar el de la dreta, que baixava fent esses fins a la platja de còdols. Allà en Howard va perdre els estreps i va començar a disparar contra les garses

que avançaven amb pas nerviós, contra els penya-segats d'un marró fangós que s'alçaven a tots dos costats i contra ell mateix, reflectit a la terra humida.

A la platja hi havia un petit cobert amb una barca de remes a dins i, al darrere, unes quantes roques apilonades. Mentre en Howard corria pel codolar, la Faith es va esquitllar darrere el cobert de les barques i va entaforar els guants en una esclotxa fosca i estreta entre dues roques. De seguida es va sentir més lleugera. Per algun motiu, el rosec de la culpa sempre era més intens quan hi havia el risc que l'enxampessin.

La Faith va tornar a la platja. I va arribar a la conclusió que li agradava, malgrat els colors lúgubres i la grisor dels núvols que avançaven rabents. Els llibres d'història natural del pare se li van obrir dins el cap i va trobar les paraules que designaven el que veia. Uns xatracos veloços d'ales afuades que planaven per l'aire gris. Un gavot blanc-negre amb el nas arromangat que es netejava el plomatge amb el bec en un penyal. Fenoll marí, amb les flors blanques que tremolaven entre les roques.

Quan la Faith va contemplar els promontoris llunyans, hi va veure les onades que s'emblanquinaven en fregar el rocam. Disseminades per la base dels penya-segats, també hi va distingir un seguit de clivelles negres i fissures triangulars.

–Mira, How! –va cridar contra el vent, i va assenyalar-les–. Grutes marines!

En Howard se li va acostar corrents i va arronsar els ulls cap a la direcció on indicava el dit de la seva germana, i a continuació va apuntar a les coves amb l'escopeta.

–Hi ha monstres a dintre? –va preguntar ell en un to prudent.

–Potser sí.

–Hi podem anar amb la barca i mirar-ho?

La Faith va girar el cap enrere per observar la petita barca de rem del cobert i, tot seguit, va llançar una mirada avaluadora al mar agitat. Aquelles coves fosques li picaven la curiositat.

–Un altre dia, potser –va dir, mig per a si mateixa–. Però haurem de demanar permís als pares.

Quan en Howard es va cansar, la Faith el va guiar pendent amunt en direcció a la casa. En tornar a veure el capritx de color marró fosc, la nena es va aturar.

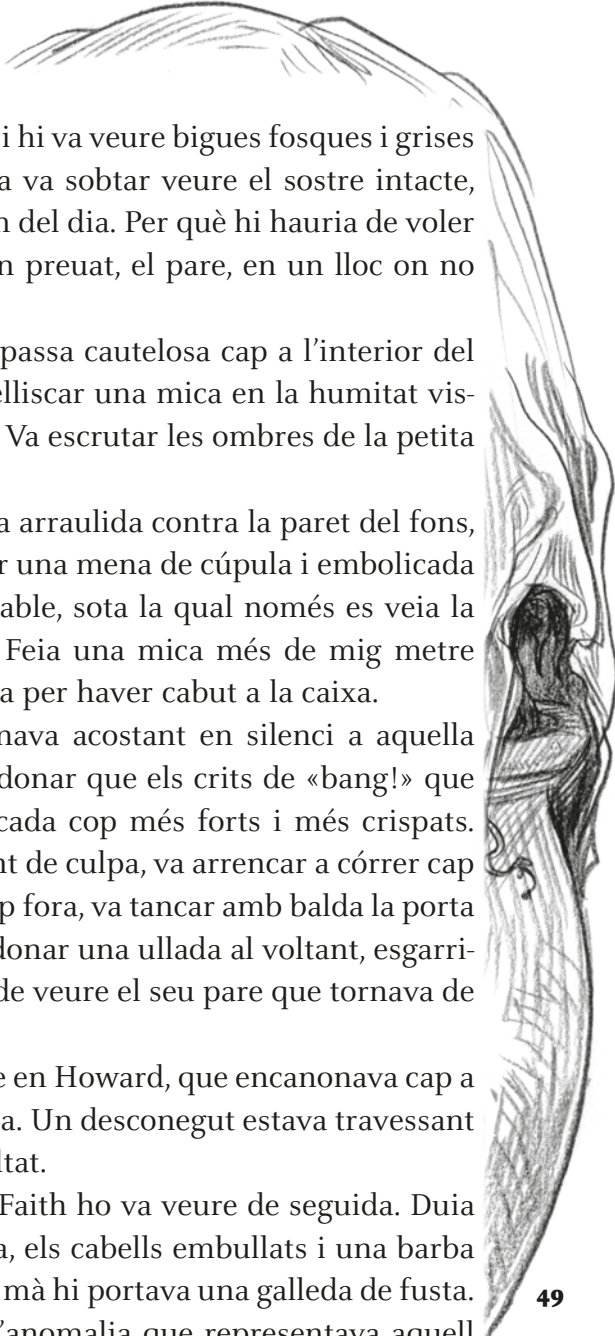
La nit abans, el seu pare havia passat unes quantes hores en aquella torre, tenint cura d'una planta misteriosa. En aquell moment, la Faith havia pensat que el pare només tenia ganes d'estar sol, però ara havia recordat la caixa d'«esqueixos variats» que li havia pres el lloc al cotxe. Era una etiqueta estranyament vaga, ara que hi pensava. El pare precisament destacava per la seva meticulositat.

–Howard, busquem lleons pel voltant de la torre?

La Faith va haver de resseguir el contorn del capritx fins al costat situat més a prop dels arbres per trobar-hi la feixuga porta de fusta. Era impossible que la veiessin des de la casa i la temptació era massa forta. Va aixecar l'antiga balda i va obrir la porta.

48 A dins hi havia fosc. Una olor estranya li va envair el nas, acompanyada d'una fredor semblant a la menta que li va coure als ulls.

Va mirar cap amunt i hi va veure bigues fosques i grises de tantes teranyines. La va sobtar veure el sostre intacte, barrant el pas de la llum del dia. Per què hi hauria de voler posar un espècimen tan preuat, el pare, en un lloc on no penetrava el sol?

La Faith va fer una passa cautelosa cap a l'interior del capritx i la bota li va relliscar una mica en la humitat viscosa del terra de pedra. Va escutar les ombres de la petita cambra circular.

Hi havia alguna cosa arraulida contra la paret del fons, una figura coronada per una mena de cúpula i embolicada amb una tela impermeable, sota la qual només es veia la base rodona d'un test. Feia una mica més de mig metre d'altura i era prou petita per haver cabut a la caixa.

Mentre la Faith s'anava acostant en silenci a aquella figura estranya, es va adonar que els crits de «bang!» que sentia al darrere eren cada cop més forts i més crispats. Espantada pel sentiment de culpa, va arrencar a córrer cap a la llum del dia i, un cop fora, va tancar amb balda la porta del capritx. Llavors va donar una ullada al voltant, esgarriada per la possibilitat de veure el seu pare que tornava de fer una caminada.

Però només va veure en Howard, que encanonava cap a la malesa amb l'escopeta. Un desconegut estava travessant el bardissar amb dificultat.

No era cap criat: la Faith ho va veure de seguida. Duia una vestimenta tronada, els cabells embullats i una barba llarga i deixada. En una mà hi portava una galleda de fusta. Era un intrús, doncs. L'anomalia que representava aquell home va activar totes les alarmes mentals de la Faith. Se li

van eriçar tots els pèls del cos, com si fos un animal ensu-
mant una altra espècie.

Catorze anys de pors inculcades van arrencar a córrer a la
desbandada. Un desconegut. Ella era una noia, gairebé una
dona, i el que havia d'evitar per damunt de tot era acostar-se
a cap desconegut sense protecció ni testimonis. Si no, s'obri-
ria un avenc on podien passar un munt de coses terribles.

–Bang! –va cridar en Howard.

L'home es va aturar i es va girar per mirar-los.

La Faith va agafar en Howard a coll i va arrencar a cór-
rer a empentes i rodolons cap a la casa. Hi va irrompre per
la porta principal i de poc no ensopega amb la mare, que
en aquell moment sortia de la sala de rebre.

–Déu del cel! –La Myrtle va arquejar les celles.– Faith...
Què passa?

La Faith va deixar en Howard a terra i va explicar el
que havia passat entre panteixos. La Myrtle de seguida es
va amoïnar per en Howard, el qual va deduir que tenia
alguna ferida i es va posar a plorar.

–Estigues per en Howard, Faith. Ho vaig a explicar al pare.

Al cap d'un moment, el pare de la Faith va irrompre a
grans gambades a la saleta, on la Faith distreia en Howard.

–On era aquest home? –va preguntar el pare.

–A prop del capritx –va respondre la Faith.

–S'hi ha acostat gaire? –va demanar el pare.

La Faith no l'havia vist mai tan trasbalsat. La preocu-
pació que demostrava fins i tot va provocar una fiblada
d'afecte en la seva filla.

–A uns deu metres. Ha deixat el capritx enrere i ha con-
tinuat pendent avall.

La senyora Vellet va acudir de seguida a la crida del reverend. Les galtes de la governanta despenien una vermillion trista i suau, i la Faith va pensar que potser la Myrtle havia complert la promesa i li havia cantat les quaranta.

–Jo diria que és en Tom Parris –va contestar la senyora Vellet tan bon punt va haver sentit la descripció que la Faith va oferir del desconegut.

–I em podria dir si aquest tal Parris té permís per entrar a la finca? –va demanar el reverend amb una veu severa.

–Em sap greu, senyor –va respondre de seguida la governanta–, però aquests terrenys també són el camí més curt per baixar a la platja. I com que és la millor platja de l'illa per collir-hi escopinyes... –Va estirar les mans amb els palmells enlaire, oferint un aire cada cop més habitual d'haver-se absolt a si mateixa. «Les coses són com són i jo no hi puc fer res.»

–D'ara endavant no hi podrà passar ningú aliè a la casa –va anunciar el reverend, categòric–. He de vetllar per la seguretat de la meva dona i els meus fills, i a l'hivernacle tinc espècimens molt valuosos que no penso deixar a l'abast de lladres i tafaners. Mentre jo sigui el llogater d'aquesta propietat, tractaré tots els intrusos com si fossin caçadors furtius. I si vostè en coneix cap, faci el favor d'informar-los que adquiriré uns quants paranys.

«S'ha acostat gaire?» D'entrada la Faith li havia agraït que s'amoïnés per la seva seguretat i per la d'en Howard. Però, a mesura que es tranquil·litzava, va començar a pensar que potser el pare s'havia referit a una altra cosa.

«S'ha acostat gaire al capritx?»